

IND-Werkinstructie nr. 219

Aan	Directeur Uitvoering Regiodirecteuren IND Hoofd APV c.c. Hoofd DVB Landsadvocaat ACV Ministerie van Buitenlandse Zaken/DPC
Van	Hoofddirecteur IND
Doorkiesnummer	(070) 370 3122
Datum	24 februari 2000
Vindplaats	EDS Raadplegen, trefwoord 'homoseksuelen', objecttype "Werkinstructie"
Onderwerp	Behandeling van asielaanvragen van homoseksuelen

1. Inleiding

Op 5 oktober 1999 heeft de Tweede Kamer, in het kader van de bespreking van de notitie Terugkeerbeleid, een motie (nr. 474) aangenomen over de behandeling van asielaanvragen van homoseksuelen. Deze motie is in EDS aan deze werkinstructie gerelateerd.

Deze werkinstructie dient ter uitvoering van deze motie en behelst geen nieuwe beleidsinzichten, maar heeft als doel de aandacht te vestigen op specifieke aspecten van de behandeling van asielaanvragen van homoseksuelen. Deze werkinstructie vervangt alle voorgaande notities en instructies over dit onderwerp.

2. Beschrijving van het geldende beleid

2.1 Algemene uitgangspunten

De beoordeling in het algemeen of een vreemdeling in aanmerking komt voor een A-status of een vergunning tot verblijf vindt plaats ná vaststelling of de verklaringen geloofwaardig zijn. Bij de vaststelling van de geloofwaardigheid van de verklaringen speelt ook het toerekenbaar ontbreken van documenten een rol.

TBV 1999/3 is van toepassing op asielaanvragen met datum F vanaf 1 februari 1999 (op die datum trad de Wet Ongedocumenteerden in werking). IND-Werkinstructie nr. 179 ('Bewijslast (ongedocumenteerde) asielzoeker inzake vaststelling reisroute') is van toepassing op asielaanvragen met datum F vóór 1 februari 1999.

Vervolgens dient de zwaarwegendheid van de gevreesde/te vrezen gebeurtenissen bij de beoordeling of tot statusverlening wordt overgegaan te worden betrokken. Bij een beroep op vluchtelingenstatus geldt in het bijzonder dat degenen van wie vervolging wordt gevreesd op de hoogte moeten zijn of kunnen geraken van

de omstandigheden waarop de asielzoeker zich beroept. Bij een beroep op vluchtelingenstatus en toetsing aan de voorwaarden voor toelating om klemmende redenen van humanitaire aard, dient daarnaast het verband tussen het tijdstip van de vlucht en de gebeurtenissen die aanleiding hebben gevormd het land te verlaten aannemelijk te worden gemaakt.

Tenslotte biedt IND-Werkinstructie nr. 148 ('Vrouwen in de asielprocedure') aanknopingspunten voor een genderinclusieve beoordeling van het verzoek.

Alle aanvragen dienen te worden gezien op de contra-indicaties genoemd in IND-Werkinstructies nrs. 163 ('Toepassing art. 1F Vluchtelingenverdrag') en 164 ('Contra-indicaties in asielzaken').

2.2 Problemen wegens homoseksuele geaardheid

2.2.1 Algemeen

Indien een vreemdeling zich erop beroept dat hij of zij problemen heeft ondervonden als gevolg van zijn of haar homoseksuele geaardheid, kan dit onder omstandigheden leiden tot de conclusie dat betrokkene vluchteling is in de zin van het Verdrag. Het is staatsbeleid en staatsjurisprudentie dat onder vervolging wegens het behoren tot een sociale groep als bedoeld in artikel 1A van het Vluchtelingenverdrag, mede vervolging wegens seksuele geaardheid wordt begrepen.

Een asielaanvraag waarin beroep wordt gedaan op problemen vanwege de (gestelde) seksuele geaardheid van een vreemdeling moet worden beoordeeld met bijzondere aandacht voor de positie van homoseksuelen in het land van herkomst. Per land van herkomst verschilt de invloed van de overheid op het maatschappelijk terrein.

Indien er sprake is van een bestraffing op basis van een strafbepaling die alleen ziet op homoseksuelen, bijvoorbeeld omdat het homoseksueel *zijn* of het uiten van specifiek homoseksuele gevoelens strafbaar is gesteld, is dit een daad van vervolging. Voor de conclusie dat er sprake is van vluchtelingenstatus moet wel sprake zijn van een bestraffingsmaatregel van een zeker gewicht. Zo is een enkele boete onvoldoende om te concluderen dat er sprake is van vluchtelingenstatus.

De enkele strafbaarstelling van homoseksualiteit of homoseksuele handelingen in een land leidt evenwel niet zonder meer tot de conclusie dat een homoseksueel uit dat land vluchteling is. De vreemdeling moet (zo mogelijk met documenten) aannemelijk maken dat hij persoonlijk een gegronde reden heeft om te vrezzen voor vervolging.

Tenslotte wordt erop gewezen dat ook indien de betrokkene niet daadwerkelijk homoseksueel is, maar het geloofwaardig is dat de autoriteiten hem of haar als zodanig beschouwen en het aannemelijk is dat vervolging plaatsvindt of zal vinden, bescherming dient te worden geboden door middel van een A-status.

2.2.2 Commune delicten

Het is ook mogelijk dat een homoseksueel wordt bestraft wegens het plegen van een commune delict of op grond van een algemene openbare-ordebepaling. In

die gevallen moet worden onderzocht of er sprake is van onevenredige of discriminatoire bestraffing vanwege de homoseksualiteit.

Hiervan is sprake indien homoseksuelen voor het zelfde feit zwaarder worden bestraft dan heteroseksuelen, of indien een, op zichzelf algemene, openbare-ordebepaling enkel wordt toegepast ten aanzien van homoseksuelen en dat niet wordt opgetreden als het gaat om heteroseksuelen. Het gaat hier dus om dat deel van de (tenuitvoerlegging van de) bestraffing waarin tot ulting komt dat de betrokkene (ook) wordt gestraft vanwege zijn homoseksualiteit.

2.2.3 Discriminatie

Indien de asielzoeker zich beroept op discriminatie van de zijde van de overheid of door derden, geldt het algemene beleid ten aanzien van discriminatie.

Discriminatie door de autoriteiten en/of door medeburgers kan onder omstandigheden als daad van vervolging worden aangemerkt. Hiervan is sprake indien de ondervonden discriminatie een dusdanig ernstige beperking van de bestaansmogelijkheden oplevert dat het onmogelijk is om op maatschappelijk en sociaal gebied te kunnen functioneren.

Een asielzoeker komt voor toelating als vluchteling in aanmerking indien hij aannemelijk maakt dat discriminatie van hem persoonlijk heeft geleid tot ernstige beperkingen in zijn bestaan én aannemelijk is dat de autoriteiten hem niet hebben kunnen of willen beschermen tegen deze vorm van discriminatie.

Indien aan de autoriteiten geen bescherming is gevraagd, dient aandacht te worden besteed aan de vraag waarom dat niet is gebeurd. Als dit wel is gebeurd, maar de betrokkene heeft het na één mistukte poging niet bij een andere overheidsinstantie geprobeerd, dient bijzondere aandacht te worden besteed aan de vraag waarom het bij één poging is gebleven.

Ook moet worden onderzocht of de vreemdeling zich aan de discriminatie kan onttrekken door zich elders in het land te vestigen. Dit is met name van belang indien er sprake is van asielmotiveven die verband houden met discriminerende gebruiken die slechts in bepaalde delen strikt worden gehandhaafd (bijvoorbeeld: platteland versus grote stad).

3. Uitvoering motie van het lid Dittlich c.s. (TK 1999-2000, 19637, nr. 474)

In de hierboven genoemde motie, die is aangenomen, wordt de regering verzocht om krenkende passages m.b.t. homoseksualiteit, zoals het feit dat de autoriteiten in het land van herkomst niet van de homoseksualiteit afweten, waaraan de conclusie wordt verbonden dat de asielzoeker naar het land van herkomst terug kan keren en daar niet voor zijn homoseksualiteit behoeft uit te komen, niet meer in de beschikking op te nemen.¹

¹De motie verzoekt de regering verder om "te bezien of in voorkomende gevallen een verblijfsvergunning op humanitaire gronden dient te worden verleend."

Dit onderdeel is reeds besloten in de asielprocedure, aangezien bij de behandeling van de asielaanvraag alle relevante

IND-Werkinstructie

De motie verwijst klaarblijkelijk naar overwegingen waarin wordt verwezen naar de omstandigheid dat tegenover de betrokken vreemdeling geen op de persoon gerichte vervolging heeft plaats gehad en dat niet aannemelijk is dat deze vervolging plaats zal krijgen, aangezien de seksuele geaardheid van de betrokkene niet bij de autoriteiten bekend is. Deze overwegingen worden klaarblijkelijk opgevat als een aanzegging aan de betrokkene om zijn (homoseksuele) geaardheid in het land van herkomst te verbergen. Dit is vanzelfsprekend niet de bedoeling.

Indien op de persoon gerichte vervolging niet aannemelijk is en de aanvraag derhalve niet wordt ingewilligd, dienen deze passages niet meer te worden opgenomen.

In plaats daarvan kan de volgende overweging worden gebruikt:

"De omstandigheid dat betrokkene in het land van herkomst zijn/haar leven niet kan leiden op dezelfde wijze als in Nederland, betekent niet dat ten aanzien van betrokkene sprake is van een situatie van vervolging in vluchtelingrechtelijke zin. Immers, volgens vaste rechtspraak wordt niet iedere beperking van de mensenrechten per definitie als een daad van vervolging in de zin van het Vluchtelingenverdrag gezien. Er zal sprake moeten zijn van een bepaalde intensiteit van de schending van het betreffende mensenrecht. Niet is gebleken dat betrokkene met een dermate ernstige repressie te maken heeft gekregen dan wel te maken dreigt te krijgen dat tot vluchtelingschap zou moeten worden geconcludeerd."

---

feiten en omstandigheden worden meegewogen. Dit verzoek leidt dus niet tot een gewijzigd toelatingsbeleid.